

Direction du Journal ZAHK
Constantinople rue Eski Zaptié No. 61
chez M. NICHAN, BERBÉRIAN

Ազգային , Բաղաճական , Գիտական եւ Գրական

Ազգերը կամ բերանացի եւ կամ նամակով կը առ
կարկուռն :

$\frac{1}{2} \left(\frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} \right) = \frac{1}{2} \left(\frac{2}{\sqrt{2}} \right) = \frac{1}{2} \left(\sqrt{2} \right) = \frac{\sqrt{2}}{2}$

կը նկարեն իրենց վիթխարի գագաթները:

Թէեւ շատ խօսուած է հունգարական տարազներուն վրայ, բայց Բէշթա-կոյը յուսալարութիւն մը կը կրէ անպատճառ, վասն զի երկրաթուղին, որ Զուիցերլանդ և Թիւրքիոյ իւր շնորհներէն զրկած է, մասամբ հոս ալ իւր գործը կը շարունակէ յամր կերպով: արեւմտեան քաղաքակրթութիւնը այս երկրէն ալ կ'անհերժութեամբ տակաւ անոր բնիկ տարազներն ու սովորութիւնները: պահպանողական մտայնութեամբ կը նային այս բաներուն: Թէեւ մերթ-ընդ մերթ կը տեսնուին մարդեր, որոնք զանազն ազգային գլխարկներ և ոչխարի մարմարով թիկնոցներ կը կրեն, բայց ճամբորդին հաճոյք պատճառով այս տարազները գտնելու համար երկրին ներսերը ճամբորդել հարկ է մանաւանդ:

Ճմարտ մահառը ոգով պահպանողական է: սակայն յառաջադիմութիւնը չմերժէր, կը բաւէ որ հունգարական հանգամանք մը ունենայ այն և հակառակ ըլլայ ո և է գերմանական ձեռնարկի:

Բէշթայի մէջ կեանքը սուղ է: ֆըրանքիս կրկին արժէք ունեցող ֆլորինը մահառաց մայրաքաղաքին մէջ աւելի արժէք չունի՝ քան ֆրանքը Բարիզի մէջ: բայց կառքերը քիւրքերն են: Ժիւրը ըստ սովորութեան սալամբակ կ'արշաւեն մահառաց պատուով: անոնք իրենց անհոգութիւնը լայն ճանապարհը, որ կը տանի դաշտերը, և որուն ծայրը կը տեսնուին հասարակաց պարտէզին ծառերը:

Երբ օդը գեղեցիկ ըլլայ, անհամար բազմութիւն մը քարայրներուն վրայ կը հաւաքուին և կը լեցնեն նաւակները: ճըւմարտ տոնի մը երեւոյթ կ'աւանջ քաղաքը, թեթեւ քամի մը ամենուրեք կը ծածանցնէ հունգարական երկիրներու գրողը:

Հարկաւոր բաց օմիկլայներ կ'երթան եւսնիւն անընդհատ տանելով զուարթ և հանդարտ մարդոց խումբեր:

Ռասպալըքաւ, որ կը տանի հասարակաց պարտէզը, եզերուած է գեղեցիկ տուններով ու խալապական վիլլաներով: պարտէզին մուտքը չաքարափառանք կը վստան՝ սպիտակ մուսուլինով ծածկուած կողմերով: վասն զի ամէն բան մարդուն է հոս:

Բէշթայի ժողովրդեան այս սիրելի պարտէզը ժամանակաւ ճահիճ մըն էր: քաղաքապետութիւնը զայն ուրդել (drainer) տուաւ և մէջն ալ լճակ մը չինեց: այս ջրակոյտը իւր կարասներովը և գոյնգոյն նաւակներովը մեծ հաճոյք կը պատճառէ գրաստիներուն, որոնք անոր մէջ կը թիւփարեն կամ ձուկ կ'որսան:

Կիրակի օրերը, միջնակարգ Բէշթացիներուն սովորութիւնն է իրայտեայ ձիերու վրայ շրջաններ ընել և շրջապատութիւններ կատարել հետոտն: Մահառը եթէ գրկուի այս հաճոյքէն, պիտայի գաւաթին իսկ իւր հմայքը կը կորսնցնէ:

Մահառները այնքան վարժուած են

այս տեսակ մարզանքներու, որ սարսափելի արագութեամբ մը կը դառնան շարունակ, առանց ո և է ժպիտ մը իրենց ծանր կերպարանքը զուարթացնելու:

ԳԻՏԱԿ

ՄԻՒՄԻՏ ՀԱՐՑԵՐ

— Ե՛րբ օրիորդ մը կը դժկամակի երեկոյթի մը մէջ դաշնակ ամեն: — Երբոր շիբ պարուններ գտնուին: — Ո՛րն է ճամբարապէս գեղեցիկ օրիորդը: — Այն՝ որ իր գեղեցկութեան տըգիտութիւնն ունի: — Ո՛րն է այն կինը, որուն սէրը բընաւ պատրանք չունի: — Մայրն է միայն: — Ո՞ր համբոյրները չեն մոռցուիր: — Սիրուհոյ մը առաջին և մօր մը վերջին համբոյրը: — Լոյսերէն ո՞րն է որ աչքէ զատ սիրտն ալ կը լուսաւորէ: — Արեւոյթը: — Կանանց հարստութիւնը ո՞ր կը գտնուի: — Դէմքի գիծերուն մէջ: — Խնչու համար կանայք հարուստ չեն կրնար ըլլալ: — Որովհետեւ չարաչար գթասիրտ են: — Խնչու համար վարժուելի մը բանձն-բարք փոխան սեպտեմբերի՝ դեկտեմբեր 15ին եղաւ: — Հոգաբարձութեան հետ վիզակի չըլլալուն համար: — Խնչու համար Ղալաթիոյ եկեղեցոյն մէջ կատարուած ուխտերը չուկ կ'երազործուին: — Երկրային սուրբերու ուղղուած ըլլալուն համար: — Խնչու համար մանր սողայք շաքարը շատ կը սիրեն: — Իրենց մայրը սիրելուն համար: — Ո՞րք աւելի օգտակար է, դաստարանակար թէ սրահակար: — Խաքոք համար դասարանակարն: — Խնչու համար սատանան Եւան խաբէ:

— Խաբէ սորովեցնելու համար: — Կանայք ի՞նչ են: — Արքայութեան եւ դժոգքի մէջ բռնխիւնք մը:

— Աղջկանց հիւանդութեան գլխաւոր պատճառը ո՞րն է:

— Նախաձեռն:

— Սէրը ի՞նչ է:

— Սե՛ր է:

ՖԵՊԷ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱՆՈՒՐԳ

Ապակին ծակելու համար բաղադրութիւն մը

Առէք և կրամ գումականի ծեծուած աղ (sel d'oseille en poudre), և կրամ սանդաղի ծեծուած փայտ (bois de sandal rouge en poudre) և 81 կրամ բերանիկի ոգի, ասոնք շիւղ մը մէջ գնելով խառնեցէք և բերանը լաւ մը

խցեցէք: Երբ գործածել ուզուի՝ պէտք է թիւթ ապակին ծակելով տեղը այս բաղադրութեամբ, որով նոյն տեղը կապուելով՝ շատ դիւրութեամբ կը ծակուի թէ և ճախարակով կամ ձեռքի հերձնով:

ՄԵՐԻՆԵՐԸ ՉՆՆԵՐԸ ՄԻՋՈՂԵՐ

1. — Եթէ միջիններու բոյնին մէջ ձիթ թափուի, բոլորն ալ կը ջնջուին: 2. — Միջինները պողպատե ծառերու վրայ ալ կ'ելլեն, անոնց ընթացքը արգիւելու համար պէտք է ամուրի մօտ իրը բարակ մաղէ անցնել յետոյ ջրով շաղուել և վիճիւնով մը քսել կամ ծեփել, սկսելով՝ ծառին արմատէն մինչեւ ճիւղերը: այս գործողութիւնը ոչ միայն միջիններուն ընթացքը կ'արգիւել, այլ և որդերն ալ կը ջնջէ եթէ կան:

3. — Փնական թթուի բերեղ (acide phenique cristallise) կամ քիչ մը քափուր (camphre) ամանով մը պէտք է դնել միջին եղած տեղերը:

4. — Բայց անոնք որ վերոյիշեալ դեղերուն հետեւն չեն ակործին, թող կատարեն հետեւեալը: սխտորը աղով ծեծելէ յետոյ պղտիկ պնակով մը դնեն հոն՝ ուր որ կայ:

Մորիւ ձկան խղր մանկանց ախորժիկի բնի

Տղայք ընդհանրապէս մեծ դժուարութեամբ կը խմեն սոյն օգտակար լաւը, որ մեծապէս կը նպաստէ անարիւնութեան և ճղրածութեան: արդ ա՛նոր ծանր հոտը թեթեւեղեղու համար պէտք է շիւղ մէջ կաթնեղեղ անոնուի (menthe) կամ անիսոնի (anis) իւղ, (կէս լիտր շիւղ մը բաւ է 3—4 կաթիլ անանուի կամ 6—8 կաթիլ անիսոնի իւղ) և լաւ մը խառնել: այս կերպով պատրաստուած ձկան խղր ամենին պիտի կանաչակին անգամ ախորժիկի կ'ըլլայ:

Մալակայի սուրճաւանկան գինի շիմել

Առէք Պանեոյի հին գինի 68 լիտր Ռուգի (բէքմէզ) 20 » Անիսոն արժող 80° 10 » Ընկուղի կեղեղի գոգու 3 » Եթէ մը գաւառէլ (աղիտէ չէթի) սաթի գոյն տալու համար: ասոնք իւրար խառնելէ յետոյ մաքուր ու կաղիթէ շինուած տակառի մէջ լեցուցէք, և թողուցէք որ քանի մը ամիս կենայ: այս կերպով պիտի ունենաք շատ օգտակար Մալակայի գինի մը:

Ջուրի շիւթերը մաքել

Թգեւոյ տերեւները պղտիկ պղտիկ ջրաբիւլէ յետոյ շիւթի մէջ լեցուցէք եւ շիւթ պարունակութեան Վին չափ ալ ջուր դնելէ ետք՝ ուժով մը ցողուցէք: քանի մը անգամներ: յետոյ միայն ջրով ալ այս գործողութիւնը կատարեցէք: այս կերպով շիւթ շատ դիւրաւ կը մաք-

րուի այն աղտոտութենէն, որ շարունակ մէջը ընդ պահուելէն յառաջ կուգայ: * * * Ընկուղի կեղեղի գոգու պահուելու Ընկուղի կանաչ կեղեւներուն վրայ գինւոյ 80° ոգի լեցուցէք: 10 քիւղ կեղեւին համար 12 լիտր: յետոյ թողուցէք 2 ամիս եւ ետքը թող լեցնէ անցնելով մաքրեցէք: Այս գոգուին հինը աւելի յարգի է:

ԲՆԱԽՈՍ

ՎԻՊԱԿ

Մաղիկի 10րդ թուոյն մէջ հետեւեալ վրիպակները սարգած են: Սալա Ուղիղ Խնձորի ոգի Խնկենայ ոգի 90 սանթիլիտր 80 սանթիլիտր ՆՈՅՆ

Քաղաքական լուրեր

Հիւսիսային Պոնէր հանրապետութիւնն թէեւ անգլիական ստացուածոց մէջ կորսուած՝ բայց կոհակներուն վրայ լողացող և սաւառնող հաւաքումնի մը պէս՝ հեշտիւ իւր ճակատագիրը կը վարէ:

Պ. Գրիկըրի կառավարութեան ցոյց տուած ներդրումութեան և չափաւորութեան օրինակները ու հաւաք ափրիկեան Ընկերութեան անբարոյական արարքներն վերջապէս անգլիական երեսփոխանական ժողովոյ ընդգիծմանը կուսակցութեան անձնատիրութիւնը կը խայթեն և անոր բերանը բանալ կուտան, ու մայիս 8 ին, տասն եւ իններորդ դարուն կարկեղանացոց ժողովին մէջ, Վիլիսմա՝ Հարբուրի մը և ընկերաց հռովմական անշահախնդրութիւնը կրնայ հակակշռել վիւնիկեան ընչաքաղցութեան:

Վիլիսմա՝ Հարբուրի, յանուն ազատականաց, որոց պետն է, կը շարունակ խօսքերով կը քննադատէ կառավարութեան ընթացքը, իւր քաղաքական հայեացքը հետեւեալ կերպով պարզելով: «Մինչեւ ցարդ ընդգիծմանը կուսակցութիւնը լաւած էր կառավարութեան ստանձնած ծանր հոգը եւս առաւել չգոհարացնելու համար: բայց այժմ որ հաստատուած է թէ ձէյմանի արշաւանքը տիրիկեան ընկերութիւնը կազմակերպած է, անհնար է իրեն ծածկել իւր համադրմանը այս խնդրոյն առթիւ:»

«Կառավարութիւնը այդ շահագործական ընկերութիւնը պաշտպանելով անոր մեղաւորաց պիտի ըլլայ:» Պիտի թողնուի մը Անգլիոյ անուր բոլոր աշխարհի առջեւ արատաւորի:» Գաղթային նախարար Պ. Չըմ-

պրլէյն ազատականաց նշանաւոր լիտրին հետեւեալ կերպով կը պատասխանէ:

«Անգլիական կառավարութիւնը թանախախտ խնդրոյն մէջ երկու նպատակ ունեցած է. հարաւային Ափրիկէի մէջ բրիտանական գերիշխանութեան անվար պահպանութիւնը և աշխարհի այս մասին մէջ դադարեցնել երկու մեծագոյն ցեղերուն ներդաշնակ կենակցութիւնը:»

«Այս ներդաշնակութիւնը միայն Անգլիացիք չեն խանգարած, Պոնէրք ալ, շատ անգամ, բրիտանական ըստացուածոց վրայ արշաւանքներ ընելով այդ համարալի կենակցութիւնը խռոված են:»

«Թաղուհոյն կառավարութիւնը փոխադարձ դիմողութիւններ առաջարկելէ զատ բան մը չէր կրնար ընել: բայց Պ. Գրիկըրի, որ ինդոյն կարգադրութեան համար Անգլիա հրաւիրուած էր, բանակցութեան գլխաւոր կէտերուն վրայ անընդունելի առաջարկներ ընելով՝ ճամբորդութիւնը ետ մնաց: Գաղթային կառավարութեան թէ ինչո՞ւ Թորի կառավարութիւնը վերջնագիր մը չըրէր կեց թանախական կառավարութիւնը այդ բանը բնաւ մոռնէ չանցուց, քաջ դիմաւորով որ պատերազմ անխուսափելի կերպով պիտի ծագէր:» Իսկ հարաւային Ափրիկէի նախորդներն, Պ. Ռոստի, նկատմամբ գաղթային նախարարը հետեւեալ կարծիքը կը յայտնէ:

«Առանց այս տեսակ մարդոց Անգլիոյ պատմութիւնն ունազ փայլուն պիտի ըլլար եւ բրիտանական կարուածք աւելի քիչ պիտի ըլլային:» Ինչպէս որ կը տեսնուի այս յայտարարութեամբ, Պ. Չէմպրլէյն ոչ միայն անգլիական կառավարութեան գլխաւոր խոսակցող պարտութիւնը կը խոստովանի այլ և իւր գործունեայ պաշտօնէին անհաւատարմութեանց աչք գոցող վաճառականին սկզբունքները կը դաւանի:

Բայց ընդգիծմանը հետզհետէ կը պատասխանեն Պ. Չէմպրլէյն, Նախ Պ. Գրիկըրի, կառավարութեան բարեկամ եւ անաչառ մարդ մը, գաղթային նախարարին աշխատարարութեան ամէն տակը կողմերը ի վեր կը հանէ և կը վերջացնէ նախարարին համար ըսելով:

«Ինչպէս կ'ըլլայ որ այնքան լաւութեամբ, աղնութեամբ եւ քաջութեամբ գործելու սկսելով՝ ժամանակէ մը ի վեր անարարութեան դատապարտուած է:»

Ապա Պ. Գրիկըր կը քննադատէ թանախախտ Եկաւորներուն անտեղի գանգատները:

— 4 —

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Յ. Մ. ՀԱՃԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ՄԵՆԱԿԵԱՆ ՅԵՐ

— Լոյս չունի՞ս: — Բա՛կը լոյս վառելու անխոհմունքիւն է, սենեակի լուցիկ ալ ունիմ ճըրագ ալ, հոն ապահով եմ որ դուրսէն չը տեսնուիր: — Բայց ի՞նչ հարկ կայ որ այսպէս գաղտնագողի կը մտնես տանդ մէջ: — Դրացիները այնպէս կը կարծեն թէ վաղուց անքնակ է այս տունը, այս առիթին կ'օգտուիմ: — Իրաւ որ տարօրինակ մարդ ես: — Բնութիւնս գիտես, բարեկամ, հետաքրքիրներէ կը խորհիմ: կամաց, դըլուկը ծո՛ք քիչ մը, նախանենակս կը մանկեմ: Յիշուի ալ Պ. Մանուկ մութին մէջ ոտքը դրանք սեմին զարնելով, քիչ մը:

նայ գետին զլտորէր, եթէ Մենակեացը գինքը բռնած չըլլար: — Գինէ լուցիկ մը վառէ որ քթերնուս ծայրը տեսնանք: — Հասա՛նք, հոս կեցի՛ր դու, ես ներս մտնեմ և ճրագը վառեմ: Այս ըսելով գուռ մը բացաւ, և առանձին ներս մտնելով ճրագ մը վառեց: Սենեակին կահարարները դիտող մը պիտի գարմանար թէ այդ ցնցոտիներ հազնոյ Մենակեացը ո՛ւսկից այնքան չքեղ կարասիներ ունեցեր է:

Պ. Մանուկ ներս մտնելով գուռը գոցեց: — Եւս ընենք, ըսաւ, որովհետեւ կորսնցուցնելու ժամանակ չունիմ: Մենակեացը՝ մէջտեղի սեղանին վըրայ գտնուած գրող մը բանալով:

— Ահաւաստի չպարտեղու համար ամեն պէտք եղածները կան հոս. նախ և առաջ մազերը ներկենք: սա հայելին առջին նստէ՛:

Պ. Մանուկ համակերպելով, բազկաթոռի մը վրայ նստաւ: Մենակեացը պնակի մը մէջ արուակէ մը վճիտ ջուր լեցուց, և մազի խոզանակ մը պնակին մէջ թափելով՝ մազերուն, պնակի-րուն և յոթերուն քսել սկսաւ: գործողութիւնը լինալէ յետոյ հազիւ թէ վայրկեան մը անցած էր, Պ. Մանուկին թխագոյն և քիչ մ'ալ ալիխառն մազե-

րը՝ ոսկեգոյն գեղին փոխուեցան: Պ. Մանուկ ի տես այս զարմանալի կերպարանափոխութեան:

— Ինձ նայէ՛, բարեկամ, ըսաւ, ո՞ր չափ ժամանակէն կը յուսամ որ մազերըս առջի գոյնը ստանան:

— Այդ մասին հոգ մի՛ ընէր, ուզած վայրկեանիւ ուժ տաւ կամ լալի ասիւն-Ֆեհի խառնուած ջուրով լուսաւորուեղ պէս, մազերը առջի գոյնը կ'ստանան:

— Այդ ուրիշ, ապա թէ ոչ շատ ծագրելի պիտի ըլլար այսպէս երկտասարդացած՝ բարեկամներու երեւիլ:

— Հիմա սկսինք՝ դէմքիդ և ձեռներուդ վրայ նկարելի սկսած փոթերը անհետացնել:

Մենակեացը գրողին մէջ գտնուած ամանէ մը տեսակ մը սպիտակ հանեւելով, Պ. Մանուկին դէմքը և ձեռները ծեփեց, յետոյ թաւիկ կտորով մը երեսները, ճակատը և ձեռները մեղմուշ շիւթով աւելորդ սպիտակի սրբեց: այս գործողութիւնն ալ հազիւ երկու երեք վայրկեան տեւեց, և ահա Պ. Մանուկ այն ասպնճան երկտասարդացած էր որ ինքն իսկ հայելոյն մէջ նայելով, ընտաւած մնաց:

— Հիմա գո՞հ ես, հարցուց Մենակեացը:

— Ճմարտ կ'ըսեմ, ես անգամ վառանման մէջ եմ թէ հայելին մէջ երեւ-

ցողը իրացնէ ե՛ս եմ:

— Ուրիշ բանի մը պէտք ունի՞ս: — Այո՛, ծանրագին մատանի մը և հարկաւ ոսկիի չափ ստակ կ'ուզեմ, թէ և վրաս ուսական ստակ ունիմ, բայց կարելի է աւելի ստակի պէտք ունենամ:

Մենակեացը սենեակին մէջ անկիւնը գտնուած պահարանի մը փեղկը բացաւ և այդ պահարանին ներսը, պատին մէջ գետեղուած դրամարկի մը խիստ ծանրագին յակնիթ մատանի մը և հարկաւ ոսկի հանելով, Պ. Մանուկին յանձնեց: Պ. Մանուկ, մատանին մատը անցընելով ստակները գրպանեց յետոյ Մենակեացին ըսաւ:

— Հիմա, սիրելի իմ՝ Ֆիլիպ, քեզմէ ուրիշ ծառայութիւն մըն ալ պիտի խնդրեմ:

— Խոսէ՛, բարեկամ, ուրիշ ի՞նչ կ'ուզես:

— Այս գիշեր մինչեւ առաւօտ վերադարձիս սպասէ՛: ո՛հ, երբէք չը պիտի հանդուրժի այս ձանձրոյթը ձեզ պատճառել, բայց ստիպուած եմ այս ծառայութիւնը ձեզնէ խնդրել: Պ. Մանուկ, մատանին մատը անցընելով ստակները գրպանեց յետոյ Մենակեացը իւր ինչ վարանեց յետոյ յարգեց:

— Կը գուշակեմ որ վտանգաւոր գործ-

ծի մը պիտի ձեռնարկես, թէ և անվերհեր և քաջ ըլլալդ գիտեմ, բայց եթէ կ'ուզես, ես ալ հետդ գամ, կամ հետեւն քեզ հետեւիմ:

— Ծնորդակալ եմ, աղին բարեկամս, չնորհակալ եմ, հանդարտ եղիր, գործը գուշակած չափ վտանգաւոր չէ, ստակ մսկելու կ'երթամ, ցտեսութիւն, ըսելով մեկնեցաւ տունէն:

ԳԼՈՒԽ Գ.

ՀԻԹԻՌՆԵՐՈՒ ՄԻՋՈՂԵՐ

Ժամը գիշերուան երկուսուկէսին կը մտնէր, ամէն մարդ իրիկտան ճաշէն յետոյ դարձեալ գրասարան կը դիմէին, վասն զի հրաշալուրութիւնն ու նուագածութիւնը անընդհատ կը շարունակուէր: Նոյն միջոցին քան քան և հինգ տարեկան գեղեցիկ երիտասարդ մը գաւաղով, խանութին դրան քոյի պատուհանին դուրսը, սեղանի մը առջեւ նստաւ: այսպէսով գրեթէ Օհանիս հետ դէմ առ դէմ գտնուեցաւ: այս շքեղ և անթերի նրբութեամբ հագուած երիտասարդ Պ. Մանուկն էր: Խանութին սպասարանը ընկն բաւեր բազմակողմաց սպասարան կոչութեան հասնելու և սակայն ունիմ Գըղ-Թուսիկի նորիկ երիտասարդը սեւ-

Հուսկ ուրեմն արմատականաց
փայլուն պետը, Պ. Լապտյուշեւ, խօսք
աւանդելով կը պնդէ թէ Պ. Ճէյմսընի
տեղ պէտք դատել Սիւրի Բոտըրը։
Վիճարանութիւնը չաւարտած կէս
գիշեր եղած է։ Մորիէնսի խախտա-
ներուն աղբեղութեան ներքեւ ե-
րեսփոխանաց արտեւանուհիւրը կը
ժանրանան եւ նիստը կը դադարի։

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԻ

Լոնտոն. — Հարաւային Արիւիկէի ինք-
նավար ընկերութիւնն ընդունեց իւր
անօրէնին, Պ. Բոտտի, հրաժարականը։
Լոնտոն. — Մայիս 7ին ֆուտսոկան
դեսպանը երկար խորհրդակցութիւն մը
ունեցաւ լորտ Սալապիւրի հետ։
Հոմ. — Հապէշական արշաւանքին
վերաբերեալ կանանչ տեղակային հրա-
տարական առթիւ, Երես. Ժողովը մէջ
նիստը աղկալի եղաւ։ Երեսփոխան Սա-
րի պահանջեց դատի ենթարկել Պ. Գը-
րիսին։

Բեքորիա. — Եռանդաւորի խառ-
նարկութեանց հեղինակներուն գէժ Բրե-
դորիայի դատարանին արձակած ծանօթ
վճիռները չափաւորութեամբ որոշուեցաւ
որ՝ անոնք քաղաքացիութիւն չեն ստե-
ղծուածներ վճարեն եւ երկրէն դուրս ել-
նեն։

Հոմ. — Պալտինսկայ զօրավարը ռուս
Մանկաշայի զին ուր գրեւոր պահանջեց որ
անմիջապէս աղաւթ թողոր պատգամա-
ւոր Սալապիւր հաղարկուէ։

Ռուս Աւուլա, Հապէշաց սպարապետ,
և ուրիշ Հապէշ զօրավարներ մը կը սպառ-
նան Ջոր. Պալտինսկային նահանջման գի-
ծը կտրել։ Քիչ ատենէն մեծ ճակատա-
մարտ մը կը սպասուի։

Գանիւր. — Օթման Տիմա դարձեալ
կը սպառնայ Բասալայի։

Բեքորիայ. — Գորէյի հետ ա-
ռեւարական դաշնագիր մը կնքուեց Հա-
մար Ռուսիա եւ Զարին կը բանակցին։
Սոֆիա. — Տերտիսան իշխանը իւր
հետեւորդներով Սոֆիա դարձաւ։

Հոմ. — Ջոր. Պալտինսկայ բանակեց-
աւ իտալացի զերեանց արձակման հա-
մար։

Մասիս. — Մատրիտի բարձրագոյն գի-
նուորական ատենան պիտի վերադնեն
այն հինգ պատմաբաններուն դատն, որոց
մէջէն մէկը պատմութեամբ դէմ բողոքած
էր Պ. Գրիսին։

Ալժէ. — Ջիւնուորական երկու կառա-
խումբեր Ատիլեայի մէջ ընդհարեցան։
Եթէ սպայ մեռան և 40 ալ ծանրա-
պէս վիրաւորեցան։

Ազգային լուրեր

Գեր. Յովհաննէս Վ. Հորիկեան՝
նաեւ Ժողովը որոշմամբ՝ Թոքատի ա-
ռաւորական տեղապահ կարգուեցաւ։

Կրօնական Ժողովը որոշմամբ քարո-
զիչ կարգեցան։

Բերայի Ս. Երրորդութեան եկեղեցւոյն
համար՝ Գեր. Ս. Հայկեան եպիս. Դի-
մաքսեան։
Ստեփանի Ս. Ստեփանոս եկեղեց-
ւոյ համար՝ Գեր. Եղիշի եպիս. Ապա-
հոնի։

Սամաթիոյ Ս. Գեորգ եկեղեցւոյ հա-
մար՝ Արծ. Ս. Վաղինակ Վ. Սիսական։

Ազգ. Հիւանդանոցի բժշկական մար-
մինը որոշեց Հիւանդապահութեան
դասեր տալ հոն երկու սեռէ փափա-
գողներուն։

Երուսաղէմի Պատրիարք Ամեն. Ս.
Յարութիւն Սրբազան Միաբանութեան
անօրէն Ժողովը որոշմամբ, Կ. Պոլսոյ
Մէջ, Երուսաղէմի պատրիարքութեան
փոխարեք կարգեց Ս. Գեորգ Մ. Վար-
դապետ Երեմեան։

Նորնոր փոխարեքը, արդէն բա-
ւական ատենէ իւր, օգնական-փոխա-
նորութեան պաշտօնը կը վարէր յա-
ջողակութեամբ։

Գորուշէլէի նոր Թաղային Խորհրդ-
ոյ ընտրութեան քուէարկութիւնն
անցեալ կիրակի օրինաւոր կերպով տե-
ղի ունեցաւ. քուէից բացարձակ առա-
ւելութեամբ անդամ ընտրուեցաւ միւր-
այն Հրաչեան Եփ. Չապեան. իսկ հա-
մաստակների մնացին ութը անձինք, որ
են։

Իֆէնիսի Անտոն Թէլեան, Գարիէլ
Խաղապետ, Մկրտիչ Գարիկեան,
Միհրան Տէրգիւնեան, Նշան Աւանա-
եան, Պողոտ Բէյրեան, Ստեփան Տա-
մատեան և Քիչուրէլ Լէմնեան։
Թաւաշիկայ կերակի օր, ըստ օրինի,
այդէ Եփէնիսիէն չորսը պիտի ընտ-
րուին։

Այս օրերս Նորհայկութեամբ ըն-
դունեցինք Ազգագրական Հանդէս ան-
ուամբ կիսամեայ թերթ մը, Կովկասի
Գանձակ նահանգին Շուշի քաղաքին
մէջ հրատարակուած։

Խմբագրական Պ. Երուսաղէ Լալայ-
եանց, հմուտ մարդ մը ըլլալ կը թուի։
Ջաւաթը գաւառին տեղագրութեան մէջ
իւր ըրած վիճակագրական հաշիւներէն
կը մակարեւնէք թէ հաշուագէտ ի՞նչ ալ է։

Մեր անուանակից պաշտօնակցին յա-
ջողութիւնը կը մարտնչէ և մարտնչոյ ալ
ջերմապէս կը յանձնարարենք բաժանորդ-
ագրութիւն այս պատուական հանդէսին։

Տարեկան բաժանորդագրին է 5 ֆը-
րանք. իսկ հասցէն է,
Ervand Lalayantz Schouchi (Caucase)

Պրուսայէն և չրվակայ գիւղերէն
լրագրոյս բաժանորդ գորուշ փափա-
գողը, թող բարեհաճին դիմել Անդ-
բանիկ Եփ. Խանճեանին։

Ներքին լուրեր

Կուսակալի օգնականը. — Սըլվադի նա-
հանգին կուսակալի օգնականը, Արիս-
թիոյ Եփէնի, իւր պաշտօնատեղին հա-
մար է։

Հանրային պարտուց վարչութեան
անցեալ տարուան հատկութիւն՝ բաղդա-
մամբ նախորդ տարւոյն՝ 53,858 ոսկի
պակաս եղած են։

Դասապատրաստութիւն. — Ապրիլ 25ին ՌՏ-
րադատ ատենանը Գարակէօզեան Տիգ-
րան Էփէնիի սպանման գործին համար
ամբաստանեալները դատեց։

Ամբաստանեալներէն Համբարձում
մահուան դատապարտուեցաւ իսկ Յով-
հաննէս Միքայէլեան, Արթիւր Սարգիսեան,
Գրիգոր Յովհաննէսեան, Սարգիս Ար-
թիւնեան և Վարդան Սարգիսեան իբրեւ
մեղաւորներ՝ տանական տարուան բեր-
դարեւութեան։

Աստուծոյ վերջինը, Վարդան, որ փա-
խած է, դատապարտուեցաւ նաեւ իւր
բաղդաւային իրաւունքներէն զրկուելու
և ստացուած ողջ գրաման։

Հանգ. — Անցեալ մարտ ամսոյ մէջ
Պանտրոյի և Ագջայի նաւահանգիստ-
ներէն Եւրոպա զրկուեց եւ 1100 տա-
կաւազափ գտուած և 1152 տակաւա-
շափ ալ զտուած պոստիթ։

Պոստ. — Պ. Տարա, մայրաքաղաքի
մէջ նոր Պոստ մը շինուեց համար, Ա-
ռեւտրական նախարարութեան նորանոր
դիմումներ ըրաւ։

Անճառապանութիւն. — Անցեալ շաբ-
թու Գառը քէյի չոգնեալն ինքզինքն
ծովը նետող Սրվազիլին անուան ոչ թէ
Յակոբ է, այլ Նահապետ Մատեան։

Քարանձախ. — Առողջապահական
Ժողովը Պէրուլի, Բլադոմէնի և Կի-
րիկեան Տրիպուլոյ մարտնչութեան մէջ
հինգ օրուան քարանձախին ենթարկել
որոշեց Ալէքսանդրիայէն ուղեւորով կամ
առանց ուղեւորի եկող նաւերն։

Նմանապէս Կարսի ծովու եգիպտա-
կան նաւահանգիստներէն եկողներն ալ
Թորի մարտնչութիւն մէջ տանաօրեալ քա-
րանձախի պիտի ենթարկին։

Օսար մարտնչութիւն. — Անցեալ երեք-
շաբթի, անգլիական Նոտ մարտնչաւ
Իվլիկի նաւահանգիստը հասեր է։ Այս
մարտնչաւ ութը հարիւր նաւազ և
քանի մէկ թնդանօթ ունի։

Այսքին քցեցինք. — Այսօրն նահան-
գին մէջ, ապրիլի օրերէն եղած ցուր-
տերուն պատճառաւ, տեղ տեղ թվա-
ններն բոլորովին չորցեր են. տեղ տեղ
ալ մինչեւ չորսէն երեքը։

Երկարադիմ. — Գաւառի Իգլիկ եր-
կաթուղին գիծը մինչեւ Աշիկոն Գարա-
հիւր երկաթուղի ախտաւորութեան պիտի
կը շարունակուին։ Այժմ կը կա-
տարուի առաջին մասին գծերու գտե-
ղումը, որ քիչ ատենէն կ'աւարտի։

Ձեր. — Էյրէմիտէն կը գրեն թէ Է-
րոպական հրապարակներուն համար ե-
ղած գնումները, այս վաճառքին մէջ
փրկելին գինը մինչեւ 4 դրոս 30 փարա-
յի բարձրացուցեր են։

Բակլա. — Այսօրն կը գրեն թէ այս
տարի բաղդաւային նախորդին՝ բակլա-
յի բերքը հարիւրին երեսուն քառասուն
աւելի պիտի ըլլայ։

Ոնի. — Կիրակի գիշեր, քանի մը մար-
դիկ, Բերայի ոստիկանութեան դիմելով
խնայուցին թէ Թագսիմ փողոցին թիւ
14 տունէն դարձելի հոտ մը կը բուրէր,
Անմիջապէս Պոնէն Էփէնիի և ուրիշ

պաշտօնեաներ գացին տանը դուռը դար-
կին, բայց որովհետեւ դուռը չբացուե-
ցաւ խորտակելով ներս մտան և Հոն ահ-
ւելի տեսարան մը իրենց աչքին առջեւ
պարզուեցաւ։ Տան տիկինը, Գամելեա,
մայրը, խոհարարն և նոյն իսկ տանը
չունը զատ զատ սենեակներու մէջ ըս-
պանուած գտնուեցան։

Գնորութիւն կատարուելով հաստա-
ուեցաւ թէ ամէնքն ալ միեւնոյն գոր-
ծելով իրենց կոկորդներէն կտրուած
էին։

Տիկին Գամելիայի և մօրը դիակները
իրենց անկողինին մէջ էին. խոհարարնը,
խոհանոցին քարերուն վրայ և շունին
ալ՝ բակին մէջ։ Տանը կարասիներուն
բնաւ ձեռք դաշուած էր։

Ոստիկանութիւնը Եանքօ անունով
Օրթագեղցի երիտասարդ մը ձերբակա-
լեց։ Յիշեալը ձերբակալուած ատեն
«Գիտեմ իմ Գամելիայի սպանման
խնդրոյն համար կը ձերբակալեմ» ըսա-
ծ է. բայց ետքը հարցանութեան ատեն
ըսածը ուրացած է։

Եանքօ իբրեւ կառնածեղի բանտարկ-
ուած է։

Ուղեւորութիւն. — Ձէյթուն գտնուող
միւշիկ Էփէնի քաղաք, որ Հապէի, Ատա-
նայի և չրվակայից արտաւոր ընդհա-
նայի հրամանատարն է, անցեալ երկու-
շաբթի, Ձէյթունէն Մարաշ հասեր է։

Երկարադիմ. — Ալաէհիւր-Էլիւնի եր-
կաթուղւոյ գծին բացումը կատարուե-
ցաւ։ Էլիւնիէն մինչեւ Գոնեայի գծին շի-
նութիւնը օգնատարին պիտի աւարտի։

Դասապատրաստութիւն. — Երկուշաբթի,
Ոճրադատ ատենանը, Գալաթիայի մէջ
ոստիկան իշխան Էփէնիի սպանմանը
Ձէյթունապոլի Յովսէփ Թորոսեան, Թէ-
քիւրուի Գիւրգէ և Կոնստանտին Կատարեալ ա-
ռաջարկեցին։

Կեղծանուններ. Կ. Պոլսոյ, Հաճօրու
խան, թիւ, 20։
Ատենան, յետ դատաւարութեան,
չորսն ալ մահուան դատապարտեց։
Ողորդ. — Վանայ Ծառայի գաւա-
ռակին մէջ տեղացած անձրեւներէն գե-
տակը յորդեց է։ Սաստիկ փոթորիկ մըն
ալ ծագելով Էրեւնուան բարձունքէն
ժայռեր գլորեց և բաւական վնաս-
ներ հասուցեր են. սակայն մարդու կո-
րուստ չէ պատահեր։

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԵՄԵՆՈՒՅՈՒՄ

— Մայիս 2 թուականով Բարձր.
Մեծ Եգիպտոսի ուղեւոր Հեռագրեր
ծանուցած են թէ Պրուսայի, Տրապի-
զոնի, Մուսուլի, Պիլիսի, Տիարպէի-
րի, Գոնեայի, Սըլվադի, Ատանայի, Հա-
լէպի, Էնկիւրի, Վանայ, Էրզրումի,
Խարբիւրի, Հալէպի և Տիարպէիի նա-
հանգներուն մէջ ալ, չնորհիւ Վեհ-
մուլիանի, կատարեալ անդարձութիւն
և ապահովութիւն կը տրի։

ՓՈՐՁԱՌՈՒ ՀԱՄԱՐԱԿԱՆ ՄԸ

Երիտասարդ մը, որ տարիներով ա-
ռեւտրական մեծ տնայ մը մէջ վարիչ
հաշուակալի պաշտօն վարած է, կը
փափաքի Այգիւր Տոմարակալի պաշտօնը
վարել։ Դատար տալ խիստ դժուարացած
է։

Թոքով։ Նաեւակ հաշուետուարներ
ուղղել եւ կրկնատարի վերածել։

Պատաստարութիւն եւ գաղտնապա-
հութիւն երաշխաւորեալ։

Պայմանները խիստ զիւրաւարեղիւ։

Դիմել Մեծ Եւրոպա Այնաճըր փո-
ղոց թիւ 16

Բ. ՍԻՎԻՍԻԱ Գ. ԱՄԱՍԱՍԻԱՍԻ

« ԼՈՒՍԻՆ » ՎԱՅՈՒՍՏՈՒՆ

Սուրբան Համալ թիւ 2-36

Այս վաճառատունն որ Սիւնիքի մէ-
ջնաներու նախկին միջնաբերդ փո-
խարուած է, կը վաճառէ ամէն տե-
սակ մետաքսեայ, բրդեայ և բամպա-
կեղէն կերպարներ, ընտիր թաւիշներ,
մանթիլի համար լայն ծանր բէլուշներ,
ճեմակեղէններ, թիւղ բրդեղներ,
կարասեայ ծածկոցներ նաեւ օժիտի հա-
մար անուանի ծանր գորգեր եւայլն,
եւայլն։ Գինները խիստ գոհացուցիչ։
Այս տեսակ վաճառքներ առնելու
համար անգամ մը այդ վաճառատունը
այցելուները գոհ պիտի մնան միշտ։

ՍԻՄՈՆ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Փնջիկ. Կատարեալագործ, նախա-
պատրաստական տարի հայերն արտա-
սանութեանց։ Գին 3 դր.։
ՀԱՄԱԿԱՄԱՆՈՅ, մասն Ա. Գ. — Կատար-
ութիւն, բարդալից եւ հետաքրքրա-
շարժ թովանդակութիւն, մասնաւոր
պատկերներով զարդարուած եւ ճոխա-
ցած շարքաւորութեան նիւթերով։

Գին 5 դր.։
— Մասն Բ. — Բ. Կատարութիւն,
պատարեալագործ, ճոխ պարուանդութիւն։

Գին 7 1/2 դր.։
ՆՈՐ ԲԱՆԱԳԻՐԻ ՀԱՅԵՐԵՆ ԼԵՉ-
ՈՒՐ. — Ամէն մարդու անհրաժեշտ,
բարձր 30,000։ Գին 15 դր.։

ՆԱՄԱԿԱՆԻ ԱՌԱՋԵՈՒՆ. — Նամա-
կագործութեան արտեստին կատարեալ ա-
ռաջարկեցին։ Գին 7 դր.։
Կեղծանուններ. Կ. Պոլսոյ, Հաճօրու
խան, թիւ, 20։

ՎԿԱՅԵԱԼ ԵՐԱՄԱՐՈՅԻ

Պատրաստ է դիւրին կերպով դասեր
աւանդել շիրմարտուական. երեք ամ-
սուան միջոցի մէջ, թէ՛ տեսականապէս
և թէ՛ գործնականապէս։

Փափագողը դիմել Մուլիի խմբագ-
րատունը, Երեւաթի, հինգշաբթի օ-
րերը ժամը 5 լի 8։ Իսկ շաբաթ օրերը
Պալենց Էփ. զրատունը ժամը 4 1/2 6։

ՆՈՐԱՐ ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ

Գ. Ս. ԱՐԱՎԱՆՈՐՈՒՆ

Գ. Ս. Ա. Ս. Ա. Ս. Ա.

ԳԱՐԱՆԹԻՆԱ ՓՈՐՈՅ, ԼԵՈՆ ԽԱՆ
Այս վաճառատունն մէջ կը ծախուին եր-
կաթուղիներու, շոգնաւորներու, գոր-
ծարաններու համար պէտք եղած ալ և
այլ տեսակ ներկեր, վրձնիչներ, խոզ-
վակներ, եւայլն։

Արտեստ

ԱՐՏՈՆ ՍԱԳԱՆԱՆ

ՏԵՐԵՆ-ԽԱՐԱԿԻ

Ե. Գ. Ս. Ա. Ս. Ա. Ս.

ՏՊԱՐ. — ՆԵՄԵ Կ. ՊԻՊԵՆԱՆ

Պոլսոյ Եսկի Զապրիէ ճառարի թ. 61

ներուն, գուշակելով որքանի մը դրուշ.
պիտի կարենայ բրդեղ անկէ, անմիջա-
պէս մօտենալով. իւր կանացի ձայնով
հարցուց։

— Ի՞նչ կ'ախորժիք, աղնուաղուք տէր
իմ, առվիկն տեսակ մատուրք, ֆին շան-
բայն գտնեալ, սառուցիկ պիտի, իսկ
աղանդերներուն համար կրնաք մատն
ըլլալ որ թշուառի կաթն անգամ անպա-
կաս է։

— Ի՞նչ կ'ընէք, թուշուրի կաթ ալ
կայ հէ... ես աւելի կընտրեմ չիւ մը
մատուրք և իբր աղանդեր, քիչ մ'ալ
չէրողք կամ ուրիշ բան մը. ինչ որ ըլլայ
հոգ չէ։

Երեւոյն անմիջապէս, փութաց ներս
վաղել, բայց մեկնելու պահուն ինքնի-
րեն կ'ընէր։

— Երեսփոխանի պէս առատաձեռն չէ
եղեր, գրաւ կը գնեն որ վերջէն խմա-
ծին գինին վրայ պիտի սակարկէ. աշ-
ուրբիս բանաւք և կրկին գին ուզենք որ
եթէ կէսն անգամ վճարէ, կորուստ մը
չունենանք։

Գրգ-Յուսէփ, երիտասարդ պարոնին
նկատմամբ զոյգացուցած աննպաստ հա-
մագումին հակառակ, քանի մը տեսակ
աղանդերներով ըլլաւ մը շակեց և տա-
րաւ երիտասարդ պարոնին սեղանին վը-
րայ դրաւ։

— Ապրիլ, ըսաւ, երիտասարդ պա-
րոն, և զրպանէն երկու ոսկի հանե-
լով, սա մէկ ոսկին քեզ պահէ, կրկնեց,
ճարակութեանդ վարձքն է, միւսն ալ
նուագած ունեւորուն տուր, ընտիր եղա-
նակ մը թող նուագեն...։

Երեւոյն, սա մէկ ոսկին քեզ պահէ, կրկնեց,
ճարակութեանդ վարձքն է, միւսն ալ
նուագած ունեւորուն տուր, ընտիր եղա-
նակ մը թող նուագեն...։

Երեւոյն, սա մէկ ոսկին քեզ պահէ, կրկնեց,
ճարակութեանդ վարձքն է, միւսն ալ
նուագած ունեւորուն տուր, ընտիր եղա-
նակ մը թող նուագեն...։

Ե